

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย มุ่งที่จะศึกษาภาวะผู้นำของครูกับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนนะของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 โดยกล่าวถึงประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล วิธีสร้างเครื่องมือ วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล วิธีจัดกระทำกับข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน ประถมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวนประชากรทั้งหมด 2,059 คน จำนวน 195 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างได้จากการใช้ตารางประมาณการ โดยการเทียบสัดส่วนจากประชากร ทั้งหมดในแต่ละอำเภอ แล้วใช้วิธีการแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 343 คน ดังแสดงไว้ใน ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าจำแนกเป็นรายอำเภอ

ชื่ออำเภอ	จำนวนครู	
	ครูทั้งหมด(คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
สะเดา	369	61
นาทวี	305	51
จะนะ	546	91
เทพา	448	75
สะบ้าย้อย	391	65
รวม	2,059	343

ที่มา : ฝ่ายบุคลากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3 ปี พ.ศ. 2550

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผู้ตอบจะอ่านข้อความที่แสดงลักษณะภาวะผู้นำ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับภาวะผู้นำ ซึ่งมีอยู่ 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ตามลำดับ เพื่อที่จะได้นำผลจากคำตอบมาแบ่งชั้นระดับภาวะผู้นำของครู ไปเป็นตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูที่มีภาวะผู้นำสูง ครูที่มีผู้นำปานกลาง และครูที่มีภาวะผู้นำต่ำ

ตอนที่ 2 จำนวน 45 ข้อ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความต้องการแบบผู้นำ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผู้ตอบจะอ่านข้อความที่แสดงลักษณะแบบผู้นำของผู้บริหารแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีอยู่ 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ตามลำดับ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำและแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา
2. นำข้อมูลจากการศึกษา ข้อ 1 มากำหนดกรอบแนวคิดและรูปแบบที่เหมาะสมในการสร้างข้อคำถาม แล้วดำเนินการสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ขอเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอนแนะ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรง หาค่าดัชนีความสอดคล้องกัน (IOC) ได้ค่า IOC ของแบบสอบถามภาวะผู้นำของครู 0.85 และค่า IOC ของแบบสอบถามความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาของครู 0.87
5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามครั้งที่สอง แล้วนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับครูโรงเรียนวัดเทพขุมนุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 2 จำนวน 40 คน นำผลการทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ในตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความต้องการแบบผู้นำ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.81 และ 0.82

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ และแนะนำในการจัดทำฉบับที่สมบูรณ์ สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม พร้อมแนบหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา ถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลล่วงหน้า 1 สัปดาห์
3. ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดย เข้าพบผู้ตอบแบบสอบถามโดยตรง เพื่ออธิบายเหตุผล และขอให้ตอบอย่างจริงใจที่สุด
4. รวบรวมแบบสอบถามที่กรอกแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนอย่างละเอียด เพื่อจัดกระทำข้อมูลต่อไป

5. วิธีจัดกระทำข้อมูล

แบบทดสอบที่รับคืนมาทั้งหมด ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อคัดเลือกเอาแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ในการตอบ แล้วหาค่าร้อยละ
2. การตรวจแบบสอบถาม
 - 2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้ตอบแบบสอบถามทำการวิเคราะห์โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแปลผลค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Best (Best 1970 : 190) ดังนี้
 - 1.00 – 2.33 ถือว่ามีภาวะผู้นำระดับต่ำ
 - 2.34 – 3.66 ถือว่ามีภาวะผู้นำระดับปานกลาง
 - 3.67 – 5.00 ถือว่ามีภาวะผู้นำระดับสูง
 - 2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแปลผลค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Best (Best 1970 : 190) ดังนี้

- 1.00 – 2.33 ถือว่ามีความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาระดับต่ำ
 - 2.34 – 3.66 ถือว่ามีความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาระดับปานกลาง
 - 3.67 – 5.00 ถือว่ามีความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาระดับมาก
3. หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของครูที่ต่างกันเกี่ยวกับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้ ค่า ที (t – test)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 1.3 ค่าร้อยละ (Percentage)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ด้านความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานข้อ 3 ได้แก่ ค่าที (t – test)